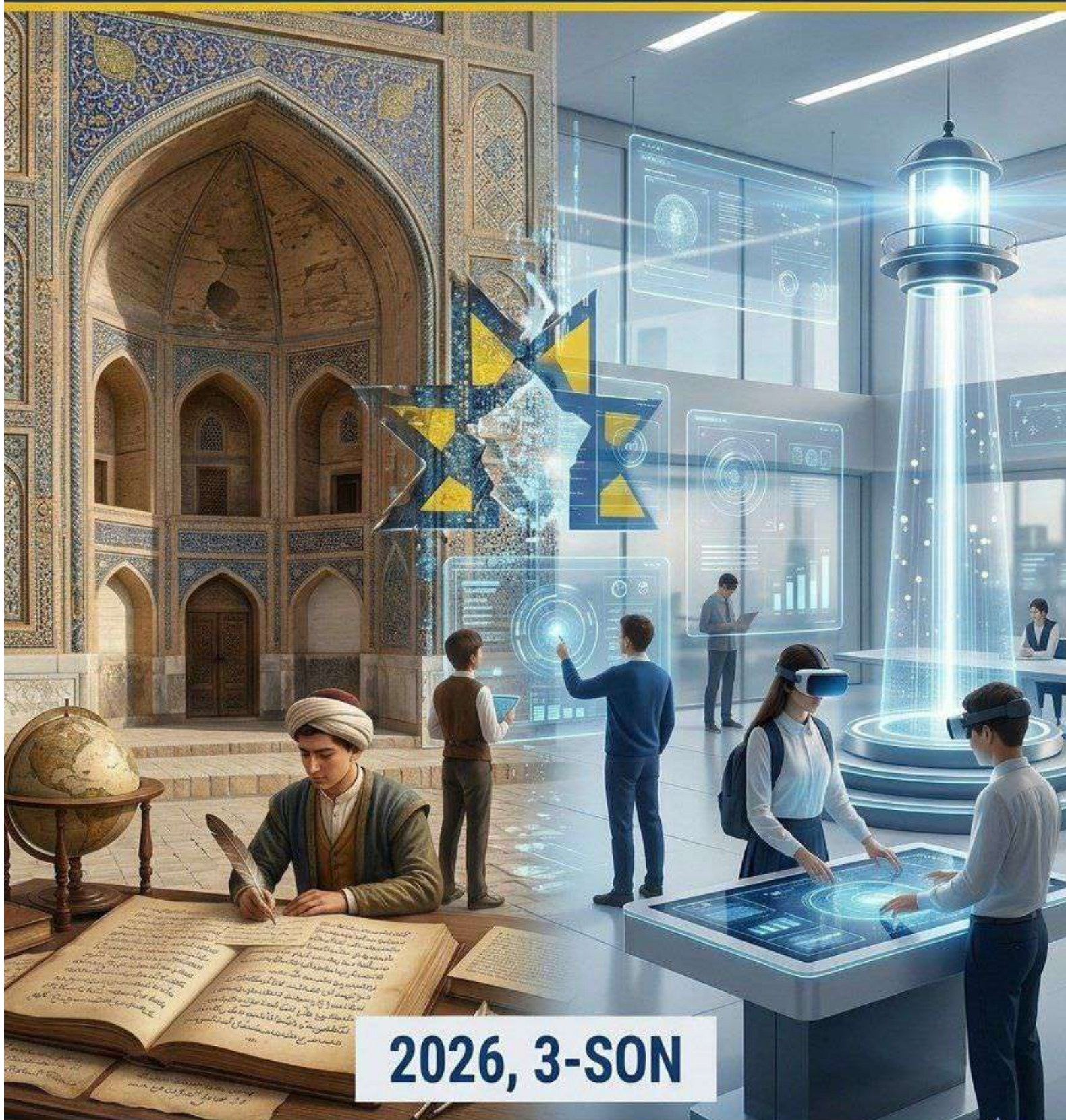




TA'LIM TRANSFORMATSIYASI

BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

RESPUBLIKA OAK JURNALI



2026, 3-SON

ISSN 2181-4201

<https://etjournal.buxdpi.uz>



**BUXORO DAVLAT
PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

**BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

TA'LIM TRANSFORMATSIYASI

ILMIY – METODIK JURNAL

№. 3

BUXORO – 2026

PEDAGOGIKA, PSIXOLOGIYA VA METODIKA

O'QUVCHILAR TANQIDIY FIKRLASHINI INTENSIVLASHTIRISH: PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR VA METODOLOGIK YONDASHUVLAR

Allamuratova Xurliman Nurilla qizi, Mirzo Ulug'bek nomidagi

O'zbekiston milliy universiteti tayanch doktoranti

+998913879977

khurlimana@gmail.com

UO'K: 372.881.111.

Annotatsiya. Ushbu tadqiqot zamonaviy ta'lim tizimida tanqidiy tafakkur kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik mexanizmlarini ochib berishga qaratilgan. Interaktiv va kooperativ ta'lim metodlari, shuningdek, raqamli texnologiyalar vositasida o'quvchilar kognitiv mustaqilligini shakllantirish imkoniyatlari nazariy va amaliy jihatdan asoslab berilgan. Tadqiqot xulosalari tanqidiy tafakkurni rivojlantirishda qo'llab-quvvatlovchi ta'lim ekotizimi, ko'p nuqtai nazarli munozaralar va amaliy faoliyatning hal qiluvchi ahamiyatini tasdiqlaydi.

Kalit so'zlar: tanqidiy tafakkur, kognitiv kompetensiya, innovatsion pedagogika, interaktiv ta'lim, kooperativ metodlar, Blum taksonomiyasi, ta'lim texnologiyalari.

ИНТЕНСИФИКАЦИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ УЧАЩИХСЯ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ И МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ

Алламуратова Хурлиман Нуриллаевна, Докторант Национальный
университет

Узбекистана имени Мирзо Улугбека

E-mail: khurlimana@gmail.com

Тел.: +998 91 387 99 77

Аннотация. Данное исследование направлено на раскрытие педагогических механизмов развития компетенции критического мышления в современной системе образования. Теоретически и практически обоснованы возможности формирования когнитивной самостоятельности учащихся посредством интерактивных и кооперативных методов обучения, а также цифровых технологий. Выводы исследования подтверждают решающее значение поддерживающей образовательной экосистемы, многоаспектных дискуссий и практической деятельности в развитии критического мышления.

Ключевые слова: критическое мышление, когнитивная компетенция, инновационная педагогика, интерактивное обучение, кооперативные методы, таксономия Блума, образовательные технологии.

INTENSIFYING STUDENTS' CRITICAL THINKING: PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES AND METHODOLOGICAL APPROACHES

Allamuratova Khurliman Nurilla qizi, Doctoral Student, National University of
Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek

E-mail: khurlimana@gmail.com

Tel: +998 91 387 99 77

Abstract. This study aims to reveal the pedagogical mechanisms for developing critical thinking competence in the modern education system. The opportunities for shaping students' cognitive independence through interactive and cooperative learning methods, as well as digital technologies, are theoretically and practically substantiated. The findings of the research confirm the crucial importance of a supportive educational ecosystem, multi-perspective discussions, and practical activities in the development of critical thinking.

Keywords: critical thinking, cognitive competence, innovative pedagogy, interactive learning, cooperative methods, Bloom's taxonomy, educational technologies.

Kirish. Zamonaviy jamiyatning jadal rivojlanishi va globallashuv jarayonlari ta'lim tizimiga qo'yilayotgan o'quvchilarni tubdan o'zgartirib yubormoqda. Bilimlar hajmining tez sur'atlarda ko'payishi, raqamli texnologiyalarning hayotning barcha sohalariga kirib kelishi va mehnat bozorining yangi kompetensiyalarga bo'lgan ehtiyoji ta'lim paradigmasini qayta ko'rib chiqishni taqozo etmoqda. Bugungi kunda faqatgina tayyor bilimlarni egallash yetarli emas — ularni tahlil qilish, baholash, turli kontekstlarda qo'llay olish va yangi g'oyalar yarata bilish zamonaviy shaxsning asosiy belgisi bo'lib qolmoqda. Aynan shu nuqtai nazardan tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish zamonaviy ta'limning strategik yo'nalishlaridan biriga aylanib bormoqda.

Tanqidiy fikrlash tushunchasi ilk bor qadimgi yunon faylasuflari, xususan Sokrat va Aristotel tomonidan ilgari surilgan bo'lib, keyinchalik bu g'oyalar Dekart, Kant va Dyui kabi mutafakkirlar tomonidan chuqurroq ishlab chiqilgan. XX asrda esa Robert Ennis, Richard Pol va Linda Elder singari tadqiqotchilar tanqidiy fikrlashning ilmiy asoslarini yaratdilar. Zamonaviy ta'lim psixologiyasida tanqidiy fikrlash — bu shaxsning berilgan ma'lumotlarni ob'ektiv tahlil qilish, turli nuqtai nazarlarni qiyosiy baholash, mantiqiy xulosalar chiqarish va mustaqil, asoslangan qarorlar qabul qilish qobiliyati sifatida ta'riflanadi. Ushbu ko'nikma o'quvchini passiv bilim qabul qiluvchidan faol, tahliliy va ijodiy fikrlovchi sub'ektga aylantiradi.

Xalqaro ta'lim tashkilotlarining so'nggi tadqiqotlari va PISA, TIMSS kabi xalqaro baholash dasturlari natijalari shuni ko'rsatadiki, ko'plab mamlakatlarda, shu jumladan O'zbekistonda ham, o'quvchilarning tanqidiy va tahliliy fikrlash darajasi yetarli emas.[2] Buning asosiy sabablaridan biri an'anaviy ta'lim tizimining asosan yodlash va reproduktiv bilimni uzatishga yo'naltirilganligi hisoblanadi. An'anaviy o'qitish metodlari ko'pincha o'quvchida chuqur tafakkur, mustaqil fikr yuritish va muammolarni hal etish ko'nikmalarini yetarli darajada shakllantira olmaydi.[11]

Shu muammolardan kelib chiqib, jahon pedagogika fani va amaliyotida so'nggi o'n yilliklarda ta'limning interaktiv, konstruktivistik va texnologik yondashuvlarga asoslangan yangi modellari ishlab chiqilmoqda. Muammoli ta'lim (Problem-Based Learning), loyiha asosidagi o'qitish (Project-Based Learning), teskari sinf modeli (Flipped Classroom) va Sokrat suhbat usuli kabi innovatsion metodlar o'quvchilarda tanqidiy tafakkurni shakllantirishda yuqori samaradorligini isbotlamoqda.[10] Bundan tashqari, Blum taksonomiyasining oliy darajalari — tahlil, baholash va ijod — zamonaviy ta'lim maqsadlarining asosiy mezonlari sifatida belgilanmoqda.[6]

O'zbekiston Respublikasida ham ta'limni modernizatsiya qilish sohasida muhim islohotlar amalga oshirilmoqda. "Ta'lim to'g'risida"gi Qonon yangi tahriri, "O'zbekiston — 2030" strategiyasi [1] va Prezidentning ta'lim sohasidagi farmonlari o'quvchilarda mustaqil

fikrlash, ijodiy va tanqidiy tafakkurni rivojlantirishni ustuvor vazifa sifatida belgilamoqda. Shu bilan birga, amaliyotda innovatsion metodlarning joriy etilishi hali yetarli darajada o'rganilmagan va ilmiy jihatdan asoslanmagan muammolar qatorida qolmoqda.

Ushbu maqolaning asosiy maqsadi zamonaviy ta'lim tizimida tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan innovatsion pedagogik metodlarni ilmiy-nazariy va amaliy jihatdan tahlil qilish, ularning samaradorligini asoslab berish hamda ta'lim amaliyotiga tatbiq etish bo'yicha ilmiy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat.

Ushbu maqsaddan kelib chiqib, quyidagi vazifalar belgilandi:

- tanqidiy fikrlash tushunchasining ilmiy-nazariy asoslarini o'rganish;
- innovatsion va interaktiv o'qitish metodlarining tanqidiy tafakkurga ta'sirini tahlil qilish;

- zamonaviy ta'lim texnologiyalarining bu jarayondagi rolini aniqlash;

samarali pedagogik yondashuvlar asosida ilmiy xulosalar va tavsiyalar shakllantirish.

Tadqiqotning ilmiy yangiligi shundan iboratki, unda O'zbekiston ta'lim tizimi kontekstida zamonaviy xalqaro pedagogik tajriba va milliy ta'lim amaliyotining uyg'unlashtirilgan tahlili amalga oshirilgan hamda tanqidiy tafakkurni rivojlantirishning kompleks metodologik modeli tavsiya etilgan.

Adabiyotlar tahlili. Hozirgi vaqtda asosiy vazifa "o'quvchilarga o'qishni o'rgatish" va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishdir. Yangi ma'lumotlarga duch kelganda, o'quvchilar uni mustaqil ravishda baholay olishlari, turli nuqtai nazardan ko'rib chiqishlari va uning o'z ehtiyojlari hamda maqsadlariga qo'llanilishi haqida xulosalar chiqarishlari kerak. Chinakam tanqidiy fikrlovchi bo'lish uchun o'quvchilar ijodiy fikrlashlari, o'zlarini sinab ko'rishlari va zarur ko'nikmalarni egallashlari kerak.

Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish usullari Demokratik ta'lim konsorsiumi tomonidan amalga oshirilgan "Tanqidiy fikrlash uchun o'qish va yozish" loyihasi doirasida ishlab chiqilgan [2]. Konsorsiumga Xalqaro o'qish assotsiatsiyasi, Xobart va Uilyam Slim kollejlari hamda Shimoliy Ayova universiteti kiradi. Ushbu loyiha Nyu-Yorkdagi Ochiq Jamiyat Instituti va Markaziy va Sharqiy Yevropa uchun Soros Jamg'armasi tomonidan moliyalashtiriladi.

Braun vazifalar va real hayotdagi maqsadlardan ajralgan o'rganish ko'nikmalarining o'quvchilarga ob'ektiv testlarda yaxshi natijalarga erishishga imkon berishi mumkinligini, ammo ular bu ko'nikmalarni yangi vaziyatlarga qo'llay olmasligini ta'kidlaydi [3]. Richerning o'rganish va fikrlash ta'rifi esa kognitiv psixologiya, falsafa va multimedia ta'limi sohasidagi tadqiqotlarga asoslangan [4].

Sandersning bayonotlari va Blumning tizimli so'rovlari asosida tahlil qilingan savollar turli murakkablik darajalarida fikrlashning turli shakllarini osonlashtirish uchun vosita bo'lib xizmat qiladi [6]. Vaughan va Estes esa tushunishning o'zi talqin deb hisoblashadi [7].

Metodologiya. Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish oson ish emas. Bu ma'lum bir yoshda tugallanadigan va unutiladigan vazifa emas, shu bilan birga, tanqidiy fikrlashga mukammal yo'l yo'q. Erkin va tanqidiy fikr olish uchun o'qituvchilar va o'quvchilarga gapirish, fikrlash, ham maqbul, ham qabul qilinmaydigan g'oyalarni yaratishga ruxsat berilishi kerak.

Tanqidiy tahlilga ruxsat onglik tamoyiliga asoslanadi. Tahlil va haddan tashqari reaksiya o'rtasidagi farqni aniqlash muhimdir. Tanqidiy fikrlashga ruxsat qo'llab-quvvatlovchi va samarali muhitda, mulohaza yuritish uchun haqiqiy maqsad mavjud bo'lganda beriladi. O'qituvchilar fikr yuritir ekan, turli xil fikrlar va g'oyalar paydo bo'ladi – lekin bu turli-xillik faqat bitta to'g'ri javob g'oyasi rad etilgandagina yuzaga keladi.

Tadqiqotda quyidagi metodlardan foydalanildi: adabiyotlarni tahliliy o'rganish, kuzatuv, taqqoslash, pedagogik tajriba hamda innovatsion ta'lim texnologiyalarining dars jarayoniga tatbiq etilishi. Erkin fikrlash tavakkalchilikka asoslanadi. Kognitiv faoliyatida qo'rqmasdan tavakkal qiladigan o'quvchilarni rag'batlantirish o'rinli – fikrlash jarayonida paydo bo'ladigan "ahmoqona g'oyalar" va noto'g'ri kombinatsiyalar ham o'quv jarayonining tabiiy holati sifatida tushuntirilishi lozim.

Tanqidiy fikrlash o'quvchilar faoliyati bilan bevosita bog'liq. O'qituvchilarning o'quv jarayonida faol ishtirok etishi va o'z o'rganishlari uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olishga tayyorligi tanqidiy fikrlashni rivojlantirishda kutilgan natijalarga olib keladi. O'quvchilarni fikrlashga, fikr almashishga va bir-biri bilan muloqot qilishga undaydigan pedagogik yondashuv ularning faol ishtirokini rag'batlantiradi.[5]

Fikr almashish jarayonida talabalardan diqqat bilan tinglashlari, o'z qarashlari tizimini ma'ruzachiga yuklamasliklari va boshqalarning bayonotlarini tuzatishlari talab etiladi. Kichik guruhli muhokamalar orqali talabalar o'z g'oyalarini tahlil qilish va aniqlash, shuningdek, ularni bilimlari va hayotiy tajribalaridan shakllangan g'oyalar tizimiga bog'lash qobiliyatiga ega bo'ladilar. Fikrlash jarayonini tashkil qilishning bir nechta modellari mavjud bo'lib, ularga: o'ziga ishonch; ishda faol ishtirok etish; do'stlar va o'qituvchi bilan fikr almashish; boshqalarning fikrlarini tinglash qobiliyati kiradi.

Tanqidiy fikrlash ma'lumotni tahlil qilish va talqin qilish, g'oyalarni o'rganish va o'zining oldingi rejalari asosida hikoyalarni qayta tiklash uchun mo'ljallangan savollardan foydalanishni o'z ichiga oladi. O'quvchilarga g'oyalar, faktlar, bayonotlar va qadriyatlar o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash uchun talqin qilishni talab qiladigan savollar beriladi.

Tahlil va natijalar. Tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish bo'yicha olib borilgan tadqiqot va pedagogik kuzatuvlar bir qator muhim xulosalar chiqarish imkonini berdi. Axborot izlash, mulohaza yuritish va tizimli fikrlash usullarining ta'lim jarayoniga tatbiq etilishi quyidagi muhim natijalarga erishish imkoniyatini yaratadi:

- o'quvchilarga o'z o'quv maqsadlarini anglash va ularni aniq shakllantirish imkonini beradi;

- darsda faol kognitiv ishtirokni ta'minlaydi va passiv tinglashdan faol fikrlashga o'tishni qo'llab-quvvatlaydi;

- samarali va ko'p nuqtai nazarli muhokamalarni rag'batlantiradi;

- o'quvchilarda savol shakllantirish, muammoni aniqlash va uni ifodalash ko'nikmalarini rivojlantiradi;

- o'quvchilarga o'z bilim va tushunchalarini og'zaki hamda yozma ravishda erkin ifoda etishga yordam beradi;

- ichki motivatsiyani kuchaytiradi va mustaqil o'quv faoliyatiga bo'lgan qiziqishni oshiradi.

Ushbu natijalar an'anaviy reproduktiv o'qitish bilan taqqoslaganda innovatsion metodlarning kognitiv va motivatsion jihatdan ancha yuqori samaradorligini tasdiqlaydi.[11]

Innovatsiyalar uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirishning eng muhim strategik omillaridan biri sifatida tan olinmoqda. Pedagogik innovatsiya deganda ta'lim jarayoniga joriy etilayotgan yangi g'oyalar, metodlar, texnologiyalar va yondashuvlarning yaxlit tizimi tushuniladi. Ular ta'lim mazmunini boyitadi, o'qitish sifatini oshiradi va ta'lim jarayonini yanada samarali tashkil etish imkonini beradi.

Ilmiy adabiyotlarda pedagogik innovatsiyalar uch asosiy yo'nalish bo'yicha tasniflanadi:

- Mazmuniy innovatsiyalar — o‘quv dasturlari va materiallarining yangilanishi;
- Metodologik innovatsiyalar — o‘qitish usullari va texnologiyalarining takomillashtirilishi;
- Tashkiliy innovatsiyalar — ta’lim jarayonini boshqarish va tashkil etish shakllarining o‘zgarishi.

- Ushbu tadqiqot doirasida asosan metodologik innovatsiyalar — ya’ni tanqidiy tafakkurni rivojlantirishga yo‘naltirilgan interaktiv va kooperativ o‘qitish usullari tahlil qilindi.

- Kichik guruh ishlash shakllarining samaradorligi

Zamonaviy konstruktivistik ta’lim nazariyasiga ko‘ra, bilim ijtimoiy o‘zaro ta’sir va hamkorlikdagi faoliyat orqali yanada chuqurroq shakllanadi. Shu asosda kichik guruhlarda ishlash shakllari tanqidiy tafakkurni rivojlantirishning eng samarali vositalaridan biri sifatida keng tan olinmoqda.[7]

Tadqiqot jarayonida quyidagi innovatsion metodlardan foydalanildi va ularning samaradorligi kuzatildi:

Ijodiy va analitik fikrlashni rivojlantiruvchi metodlar:

“Aqliy hujum” (Brainstorming) — o‘quvchilarning kreativ va erkin fikrlashini rag‘batlantiradi, g‘oyalar generatsiyasini tezlashtiradi;

“Klaster” — tushunchalar o‘rtasidagi mantiqiy aloqalarni vizual ravishda tasvirlash orqali tizimli fikrlashni rivojlantiradi;

“Kubiklar” — bitta mavzuni olti xil nuqtai nazardan ko‘rib chiqish orqali ko‘p qirrali tahlilni ta’minlaydi;

“Venn diagrammasi” — ikki yoki undan ortiq tushuncha yoki hodisalarni qiyosiy tahlil qilishga yordam beradi;

“T-chizma” — muammoning ijobiy va salbiy tomonlarini tizimli baholashni o‘rgatadi;

“Yechimlar daraxti” — muammoni aniqlash, sabab-oqibat aloqalarini o‘rganish va yechimlarga erishish yo‘llarini vizualizatsiya qiladi.

Kommunikativ va argumentativ ko‘nikmalarni rivojlantiruvchi metodlar:

“Munozara” (Debate) — o‘quvchilarda o‘z nuqtai nazarini mantiqiy asoslash, qarama-qarshi fikrlarni tahlil qilish va argumentlash ko‘nikmalarini shakllantiradi;

“Rolli o‘yinlar” — real hayotiy vaziyatlarni simulyatsiya qilish orqali o‘quvchilarning empatik va analitik tafakkurini rivojlantiradi;

“O‘yinli sudlar” — o‘quvchilarni turli rollar orqali dalil keltirish, mantiqiy fikrlash va qaror qabul qilish jarayoniga faol jalb etadi;

“Birgalikda o‘qitish” (Reciprocal Teaching) — o‘quvchilar bir-biriga o‘qitish orqali o‘z bilimlarini chuqurlashtiradi va mustahkamlaydi;

“Zigzag” (Jigsaw) — guruh a’zolari har biri alohida mavzuni o‘rganib, uni boshqalarga yetkazadi, bu esa mas’uliyat va mustaqil o‘rganish ko‘nikmalarini oshiradi.

Refleksiv va metakognitiv tafakkurni rivojlantiruvchi metodlar:

“Ikki qismlik kundalik” — o‘quvchi matndan muhim fikrni ajratib, unga shaxsiy munosabatini bildiradi, bu esa chuqur o‘qish va refleksiyani ta’minlaydi;

“Sinkveyn” — besh qatorli she’riy shakl orqali tushunchani sintez qilish va ijodiy ifodalash ko‘nikmalarini rivojlantiradi;

“B-B-B” (Bilaman — Bilmoqchiman — Bildim) — o‘quv jarayonida metacognitive strategiyani faollashtiradi va o‘z-o‘zini baholash qobiliyatini oshiradi;

“Pinbord” — g‘oyalar va fikrlarni vizual tartibda joylashtirish orqali tizimli fikrlashni

rag'batlantiradi;

"Muzyorar" — dars boshida psixologik to'siqni bartaraf etib, ijodiy muhitni yaratadi.

Amaliy va tadqiqotchi ko'nikmalarni rivojlantiruvchi metodlar:

"Keys" (Case Study) — real yoki modellashtirgan muammoli vaziyatni tahlil qilish orqali amaliy fikrlash va qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantiradi;

"SCAMPER" — mavjud g'oyalarni o'zgartirish, birlashtirish, moslash va yangi g'oyalar yaratish orqali ijodiy va innovatsion tafakkurni rivojlantiradi;

"Six Thinking Hats" (Olti fikrlash shlyapasi) — o'quvchilarni bir muammoni olti xil kognitiv pozitsiyadan ko'rib chiqishga undaydi: mantiqiy, tanqidiy, ijodiy, optimistik, pessimistik va boshqaruvchi nuqtai nazarlar.

Tanqidiy tafakkurni rivojlantirishning muhim shartlaridan biri — bu o'quvchilarda o'z fikrlarining qadrililigiga ishonch hosil qilishdir. Psixologik xavfsizlik (psychological safety) muhiti sharoitida o'quvchilar o'z g'oyalarini erkin ifoda etishdan qo'rqmaydi, xatolardan saboq chiqarishni o'rganadi va ijodiy tavakkal qilishga tayyor bo'ladi.

O'quvchilar o'rtasida fikr almashish va bir-biridan o'rganish jarayoni — "peer learning" — bir necha jihatdan samaralidir: birinchidan, o'quvchi tushuntirish jarayonida o'z bilimni chuqurlashtiradi; ikkinchidan, tinglovchi tengdoshidan yangi nuqtai nazar va yondashuvlarni o'rganadi; uchinchidan, muloqot jarayonida argumentlash va muloqot ko'nikmalari tabiiy ravishda takomillashadi.

Shunday qilib, innovatsion metodlar va sheriklik muhitining birgalikdagi ta'siri o'quvchida nafaqat tanqidiy tafakkurni, balki empatiya, ijtimoiy mas'uliyat va hamkorlik madaniyatini ham shakllantiradi — bu esa zamonaviy ta'limning eng oliy maqsadlaridan biridir.

Xulosa. Zamonaviy ta'lim tizimida tanqidiy fikrlashni rivojlantirish muammosi o'ta dolzarb bo'lib, an'anaviy o'qitish usullari o'quvchilarning chuqur intellektual faolligini ta'minlashga yetarli emas. Ushbu tadqiqot shuni ko'rsatdiki, interaktiv va innovatsion metodlardan foydalanish o'quvchilarning bilimni passiv qabul qilishdan faol tahliliy fikrlashga o'tishida muhim rol o'ynaydi.

Tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda quyidagi omillar hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi: o'quvchilarga o'z fikrlarini erkin ifodalashga imkon beruvchi qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratish; faqat bitta to'g'ri javob tamoyilidan voz kechib, ko'p nuqtai nazarli muhokamalar tashkil etish; talabalarni o'zaro fikr almashishga va bir-biridan o'rganishga undash. Braun (1989) ta'kidlaganidek, real hayot maqsadlaridan ajralgan holda o'rganiladigan ko'nikmalar yangi vaziyatlarda qo'llanilmaydi [12].

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi tavsiyalar ilgari suriladi:

- o'qituvchilar tayyorlash jarayonida tanqidiy fikrlash metodlarini maxsus kurs sifatida o'qitish;

- dars rejalarida Blum taksonomiyasiga asoslangan yuqori darajali savollardan foydalanishni kengaytirish [10];

- guruhli muhokama va loyiha usullarini tizimli ravishda joriy etish;

- o'quvchilarning fikrlash jarayonini baholashda sifat mezonlaridan foydalanish;

- "Six Thinking Hats" va "SCAMPER" kabi xalqaro metodlarni ta'lim amaliyotiga keng tatbiq etish [7]

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023 yil 11 sentabrdagi "O‘zbekiston-2030" strategiyasi to‘g‘risida"gi PF-158-son Farmoni. www.lex.uz.
2. Demokratik ta’lim konsorsiumi. Tanqidiy fikrlash uchun o‘qish va yozish loyihasi. – Nyu-York: Ochiq Jamiyat Instituti (Soros Jamg‘armasi), 1993. – 215 b.
3. Brown A.L. Analogical learning and transfer: What develops? // Vosniadou S., Ortony A. (Eds.), Similarity and analogical reasoning. – Cambridge: Cambridge University Press, 1989. – P. 369–412.
4. Richer S. O‘rganish va fikrlash: kognitiv psixologiya va ta’lim. – T.: O‘zbekiston, 2001. – 180 b.
5. Sanders N.M. Classroom questions: What kinds? – New York: Harper & Row, 1966. – 176 p.
6. Bloom B.S. Taxonomy of Educational Objectives. – New York: David McKay Co., 1956. – 207 p.
7. Vygotsky L.S. Mind in Society. – Cambridge: Harvard University Press, 1978. – 191 p.
8. Xoliqov A.A. Ta’limda interaktiv metodlar. – T.: O‘zbekiston, 2015. – 240 b.
9. Johnson D.W., Johnson R.T. Energizing Learning: The Instructional Power of Conflict. – Educational Researcher, 2009.
10. Hmelo-Silver C.E. Problem-Based Learning: What and How Do Students Learn? – Educational Psychology Review, 2004.
11. Halpern D.F. Thought and Knowledge: An Introduction to Critical Thinking. – Psychology Press, 2014.
12. Edmondson A. Psychological Safety and Learning Behavior in Work Teams. – Administrative Science Quarterly, 1999.

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA , PSIXOLOGIYA VA METODIKA	
O'QUVCHILAR TANQIDIY FIKRLASHINI INTENSIVLASHTIRISH: PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR VA METODOLOGIK YONDASHUVLAR <i>Allamuratova Xurliman Nurilla qizi</i>	4
SPORT GIMNASTIKASIDA MUSOBAQA YUKLAMALARINI BOSHQARISHNING YOSHGA XOS XUSUSIYATLARI <i>Sayfiyev Hikmatullo Xayrulloevich</i>	11
O'SMIRLARDA JINOYAT MOTIVLARINI KELTIRIB CHIQARUVCHI IJTIMOIY-PSIXOLOGIK OMILLAR <i>Jumayeva Matluba Nodirovna</i>	23
ISSIQ IQLIM SHAROITIDA YOSH YENGIL ATLETIKACHILAR ORGANIZMINING ISSIQLIKKA MOSLASHUV MODELINI TAKOMILLASHTIRISH <i>Nuriddinov Axrorjon Bahodir o'g'li</i>	27
ART TERAPIYA ORQALI KREATIV KOMPETENSIYALARNI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI <i>Azalova Alvina Yusuf qizi</i>	34
TALABALARNING TEXNIK VA TEXNOLOGIK KOMPETENTLIGINI SHAKLLANTIRISH <i>Orinbetov Nurilla Turdimuratovich</i>	42
OLIY O'QUV YURTI TALABALARIDA YENGIL ATLETIKA MASHG'ULOTLARINING JISMONIY MOSLASHUV KO'RSATKICHLARIGA TA'SIRI <i>Sirojev Shoxrux Fayzullo o'g'li</i>	50
GANDBOLDA HUJUMCHI TEXNIKASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI <i>Yarasheva Dilnoza Ismoil qizi</i>	57
YOSH SPORTCHILARDA EMOTSIONAL INTELLEKT VA SPORT MUVAFFAQIYATI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIK <i>Saidova Mushtariybonu Azamat qizi</i>	63
RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA MUHANDISLIK GRAFIKASI FANINI O'QITISH ORQALI TALABALARINING FAZOVIIY VA MUHANDISLIK TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI <i>B.D.Esboganova</i>	70
O'ZGARUVCHAN TA'LIM PARADIGMASI SHAROITIDA BO'LAJAK CHAQIRIQQACHA HARBIY TA'LIM O'QITUVCHISINING TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHDA DEONTALOGIK YONDASHUVI <i>Samadov Abdulaziz Ashurovich</i>	74
KOLLABORATIV YONDASHUV ASOSIDA BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING "ICHKI KOMPASI"NI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK IMKONIYATLARI <i>Sharipova Ferangiza Sayodovna, Kurbanova Gulnoz Negmatovna</i>	80
MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA MULOQOTCHANLIKNI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK ASOSLARI VA	87